

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Megtörtént Tulbure György polgármesteri kinevezése

A polgármester táviratot küldött — Erdélyi Miklós a szinigazgató — de Goldis nincs Bukarestben

Tegnap reggel fél 10-kor egy távirat érkezett a nagyvárad polgármesteri hivatalhoz. A táviratot, amely magyar fordításban az alábbiakat foglalta magában, Barsan polgármesteri titkár nyitotta fel:

Folgarimesteri kinevezésem megtörtént. Szinigazgató Erdélyi, de Goldis miniszter jelenleg nincs Bukarestben.

A sürgönyben semmi több

nincs, de ez is elég ahhoz, hogy abban az irányban ne hagyjon kétséget.

Nagyvárad új polgármestere Tulbure György.

Tulbure György polgármester néhány napon belül vissza érkezik Nagyváradra és hírek szerint a polgármesteri székbe való ünnepélyes beiktatás következik. Valószínűleg ez lesz az első installáció, mely túléli a hivatalos exkluzivitás keretét és abban a polgárság is részt fog kérni magának.

A távirat első kategórikus részleteinél sokkal dalaiban hangzik a színházra vonatkozó hír. Tulbure György polgármester távirata csak annyira alkalmas, hogy valószínűtse azt a körülményt, hogy a színházi válság Erdélyi Miklós nevével jut nyugvópontra. De hogy ez mikor következik be, nem lehet tudni, s különösen aggasztó körülmény, hogy Goldis László jelenlegi távolléte nem azonos-e az előbbi sikertelenség már jólismert tüneteivel.

Enyhül a németországi francia megszállás

Stresemann be zárolt Hindenburgnak genfi tárgyalásairól

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: Hindenburg köztársasági elnök, tegnap délután fogadta Stresemann külügyminisztert, aki — mint tudjuk — sikerrel képviselte Németországot Genfben. Stresemann egy óra hosszáig tartó jelentésben számolt be a genfi eseményekről. Hindenburg köszönetet mondott a külügyminiszternek fáradságos munkájáért és kifejezte azt a reményét, hogy a megkezdett tárgyalások a függő kérdések megoldására és így a Rajna és Saarvidék mielőbbi felszabadulására is fognak vezetni.

A Quay D'Orsain, egyébként — mint Párisból jelentik — megerősítik azt a hírt, hogy azok az intézkedések, amelyeket a németországi megszálló hatóságok ezidő szerint a csapatok létszámának leállítására tesznek, semmiképp sem függenek össze a Genfben megindult német-francia tárgyalásokkal.

A mai zürichi nyitás

BUDAPESTI 275

BERLIN	12325	PARIS	1435
NEW-YORK	51750	PRAGA	153250
LONDON	2512	B. PEST	72.45
BECS	73	MILANO	1900

Nagyvárad Estilap évfolyamok

Magyar korona	375 pénz	365 ár
Dollár	194	191
Cseh korona	575	560
Svájci frank	3750	3720
Osztrák shilling	2750	2720
Francia frank	560	535
Angol font	945	935
Olasz lira	725	710

Bukaresti zárólat

(az 12 órakor)

BUDAPEST	26.90
BECS	27
PARIS	540
LONDON	935
ZÜRICH	37
MILANO	710
NEW YORK	191
PRAGA	560

Vixumot

Telefon 438
utlevélre a Hegedűs Hirlapirodába kérjen

Az államok fegyverkezésének korlátozását készíti elő a Népszövetség

Jövőre összeül a leszerelő - bizottság

— Az Estilap eredeti távirata —

Genfben jelentik: A Népszövetség közgyűlése tegnapi ülésén határozatot hozott, amely szerint megkéri a népszövetségi tanácsot: intézkedjék az általános leszerelést előkészítő bizottságnál abban az irányban, hogy ez

technikai munkálatait minél előbb fejezze be.

Ugyanis a tanács azt akarja, hogy még a jövő év elején programot dolgozzon ki az államok fegyverkezésének korlátozásáról és leszállításáról tárgyaló értekezlet számára.

A közgyűlésnek ezt a határozatát Paul Boncour francia delegátus olvasta fel, aki az indokolásban kifejtette, hogy

az előkészítő értekezlet egykezzezzék a fegyverkezést arra a minimumra szorítani.

amelyet össze lehet egyeztetni a nemzeti védelem érdekeivel. A jövő évi értekezlet főtárgya:

nemzetközi egyezmény megkötése a fegyverkezési versengés korlátozására.

Kijelentette, hogy elejtették azt a gondolatot, hogy a Népszövetségnek katonai erőkkel kellene rendelkeznie. Ellenben új feladat jut a Népszövetségnek:

szövetségnek katonai erőkkel kellene rendelkeznie. Ellenben új feladat jut a Népszövetségnek:

az ellenőrzés feladata.

Osszhang a kisanantban

Prágából jelentik: A kisanant külügyminiszterei Genfben értekezletre ültek össze, amelyen a népszövetségi tanácsnak a működésével összefüggő kérdéseket és a nemzetközi helyzet problémáit vitat-

ták meg. Ugy általánosságban, mint a kisanant-államok érdekeivel összefüggésben

megállapították, ezeknek az érdekeknek a közösségét és minden idevágó kérdéssről való felfogás teljes összhangját.

A kisanant külügyminiszterei legközelebbi összejövetelét jövő év június havában Csehországban fogják megtartani.

Magyarország pénzügyi szanálása

A Népszövetség eddigi pozitív munkájában kiemelkedő szerepet játszik Magyarország pénzügyi talpraállítása. A Népszövetség főtitkársága most könyvalakban kiadta azt az előterjesztést, amelyet Tyler, — aki Magyarországon a Népszövetség képviselője, — a második főbizottság legutóbbi ülésén felolvasott. Tyler könyve, a szanálás történelmi előzményeinek ismertetése, Magyarország pénzügyi válságának, valamint az új építés rohamos sikerének, végül a népszövetségi kölcsönből beruházásokra felszabadított összegek hovatartásának vizsgálata után Magyarország jelenlegi gazdasági helyzetével foglalkozik.

A Népszövetség tervének az volt — írja Tyler jelentésében — a célja, hogy alapot teremtsen, de

előre jelezte, hogy a gazdasági viszonyokhoz való alkalmazkodást Magyarországnak kell megvalósítania.

Ez sikerült is.

Ma már a munkabérek megközelítik a békebeli szintet, az árak is a régre mérséklődnek.

A munkanélküliség huszonöt százalékkal kisebb, mint két évvel ezelőtt volt. Termelés, bankgazdálkodás terén is rendszeres javulás állott be.

Tyler befejezésül azt mondja, hogy a nép bámulatos jóakaratot tanúsított a terhek viselésében és a költségvetés egyensúlya tulajdonképpen a sok névtelen adófizető műve.

A NYOMORULTAK II. része

még pénleken és szombaton látható

az Apolló mozgóban

Mi újság?

x Kedvezményes utazás Budapestre: Visum 250. különdíj 150 lei, cca 33 százalék kedvezményes vasuti jegy. — Elsőrendű szállodai lakás, étkezés és autózás, látványosságai kedvezmények 3 napi érvényvel, 1 millió magyar koronáért kaphatók a Nemzetközi Hálóközi Társaság nagyváradi fiókjában. Bulv. Regele Ferdinand 2. (Hegedüs Hirlapiroda.)

* Előléptetés a váradi rendőrségen. A hivatalos lap közlése szerint a belügyminiszter Cosma D. Edmundo, a nagyváradi rendőrség I. osztályu segéd-komisszár-special-ját III. osztályu komisszárrá; Roxin Sándor III. osztályu komisszárt pedig II. osztályuvá léptette elő.

* Személyi hír. Weisz Sándor dr. Bihar megye kamarai képviselője ma éjjel Nagyváradra érkezik és vasárnap délelőtt részt vesz a Magyar Párt itteni tagozatának közgyűlésén, ahol a párt központjának képviselőjében ismertetni fogja a politikai helyzetet.

Jön Jön
Richard Talmadge
(Riccardo)
Douglas Fairbanks
legyőzője

* Összegetett kisgyermek. Olcsáról jelentik: Tegnapelőtt egy csapat kisgyermek rózsát rakott a temetőben és a tűzzel játszott. Ezenközben történt, hogy a tűz belekapott egy Dancs Péter nevű 5 éves kislány ruhájába. A szerencsétlen gyerek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy tegnap reggelre meghalt.

* Nem szabad homokot és kavicsot kitermelni a Körösből. Popa Mihály, a városi rendőrség főnöke közli, hogy a városi tanács 10108—1926. sz. határozatával az őszi-vasuti hid és az új vízműtelep között levő szakaszon a Körös mindkét oldalán a homok és kavics kitermelését betiltotta. — Ezen a szakaszon homok és kavics termelés csak hatósági engedéllyel eszközölhető és erre az engedélyt a városi rendőrség adja ki. E rendelet ellen vétőket kihágási uton fogják megbüntetni.

Időjárás

Valamivel enyhült a szokatlannul hideg őszi időjárás és ma reggel normális őszi nap virradt ránk.

Prognózis: Enyhe őszi idő várható.

RICHARD TALMADGE RICCARDO a Halálsugár

c. izgalmas, kalandokkal teli attrakciós filmben

* Vasárnap van a váradi Magyar Párt közgyűlése. Az Országos Magyar Párt Bihar megyei és nagyváradi tagozata szeptember 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Kath. Kör nagytermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés a pártnak 1925 november 22-iki megalakulásától eltelt idő munkásságáról. 3. Harminckét kongresszusi tag és ugyanannyi póttag megválasztása. 4. Két tag választása a központi intéző bizottságba. 5. Megüresedett alelnöki, titkári állások betöltése és az intéző bizottság kiegészítése. 6. Elnöki zárás. A Magyar Párt vasárnapi közgyűlésén a karzatot kizáróan a női tagok részére tartják fenn. A pártnak Nagyváradon közel hétszáz nőtagja van. — Nagyszalonta környékén, valamint a megye többi részében meghaladja az ezret. Ezért a karzatot szigorúan elzárják a férfi tagok elől és a női tagok részére tartják fenn.

Nagy maliné az Apolló-mozgóban
1926. szeptember 26-án vasárnap
fél 11 órai kezdettel
kettős műsor

Pompadour parancsára

Hatalmas dráma 6 felvonásban.

A főszerepben: LYA MARA és

Film-flirt

Pat és Patachon-vigjáték
4 felvonásban.

10 leies helyárakkal

x Estrella a második világláger Hegedüs-nél kapható, 30 Lei.

* Felhívás. Felhívjuk azt az úrhölgyet, aki Kol-Nidre este a Ciontemplomban egy ezüst ridikül talált és többek előtt kijelentette, hogy másnap beviszi a Hegedüs Hirlapirodába, ami mai napig sem történt meg, hogy azt teljes tartalmával azonnal adja át a jelzett helyen, hogy tulajdonosa átvehesse. — Ellenkező esetben törvényes uton kísérlik meg a jogtalanul eltulajdonított ridikül visszaszerzését.

x Szabónók! Az összes divatmodellek világvárosi szalonokból láthatók a Dame (75 L.), Vogou (65 L.) Feminá (65 L.)-ban kaphatók a Hegedüs Hirlapirodában.

* A Zsidó Lyceum évmegnyitó ünnepélye — az igazgatóság értesítése szerint — I. évi szeptember 26-án lesz. A tanulóknak reggel fél kilencre kell az iskolában lenniük, honnan istentiszteletre templomba fognak menni.

A harminchat százalékos bankkamat nem uzsora Kimondta a nagyváradi Tábla

Gazdasági életünknek egyik legjellemzőbb problémája a kamatláb magasságának kérdése. Laikus érdekeltek és komoly közgazdászok nap-nap után fölvetik ezt a kérdést, amely — mint tudjuk — a lej nemzeti értékelésének függvénye. Ilyen körülmények között általános érdeklődésre tarthat számot az az ítélet, amelyet ma a nagyváradi Tábla hozott, s amely kimondta, hogy a 36 százalékos bankkamat nem uzsora.

A Nagykároly és Vidéke Takarékpénztár még 1921-ben kölcsön adott 25000 lejt Panet Márton nagykárolyi magánzórnak, 36 százalékos kamatra. Panet fölvette a kölcsönt, de utólag sokalta a kamatot és följelentette a takarékpénztárt — uzsora — miatt. A szatmári törvényszék alaptalannak találta a súlyos vádat, mire Panet fellebbezett a nagyváradi Táblához.

Ma délelőtt Domokos Ábtlabiró tanácsa tárgyalta az ügyet. A tárgyaláson a Nagykároly és Vidéke Takarékpénztár részéről Kaufmann Jenő igazgató jelent meg, akit dr Ney Pál ügyvéd védett, míg Panet képviselőjét dr Markovics József látta el. — Érdekes, hogy Nicu főügyész-helyettes csatlakozott a védő feladvásához, amely szerint a 36 százalékos kamat nem mondható magasnak, különösen ebben az esetben, amikor az adós az 1921-ben kapott kölcsönt csak 1925-ben fizette vissza, tehát akkor, amikor a lej lényegesen rosszabb volt.

A bíróság természetesen helybenhagyta a törvényszék ítéletét és fölmentette

Heyman Szinkör

ma utóljára bemutatja
5, 7 és 9 órakor

Postás-kisasszony

Corrine Griffith-vigjátékot
7 hosszú felvonásban

Coco, mint művész
műsoron kívüli szám.

Holnap nagy premier

Harmadik Riadó

izgalmas szenzáció.

Vasárnap délelőtt

teljes zenekari kísérettel

10 leies helyárakkal

Fekete város

8 felvonásban.

Trapéz királynő

6 felvonásban

a takarékpénztárt az uzsoravád alól.

A panaszos azonban nem nyugodott bele az ítéletbe, hanem felfolyamodással élt ellene a Semmitőszékhez.

Színház

Szombat: Radics Blaha-dal-estje.

Vasárnap „Orlov” és „Csókos asszony” a színházban

Nagyváradon sok színész tartózkodik, aki tekintettel arra, hogy a nagyváradi színházhoz akart szerződni, egyelőre még szerződés nélkül tölti itt az idejét. Az itt tartózkodó színészek egy komplett társulat minden igényét kielégíthetik, különösen ami az operettet illeti. Eddig is több előadást rendeztek már a városi színházban s előadásaiik meglepő sikert arattak. De téves a lapoknak az a közlése, hogy ennek az ad hoc társulatnak Tompa Béla az igazgatója. Értesülésünk szerint Tompa Béla nem igazgató. Eppen olyan tag ő is, mint a többi.

A színészek kitűnő ensembleja különben vasárnap délután a Csókos asszonyt, este az Orlovot hozza színre. Az operettek főszerepeit Betegh Béby, Barna Anca, Tompa, Tóth Elek, Tóthné és Misoga játsszák.

x A Royal Orfeumban nagy sikerrel éneklő Dénes Oszkár Stux maga vérbeli Párizsi lett. Szövegét írta Harmath Imre, zenéjét szerezte Márkus Alfréd. Kottája kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Mit szól hozzá?

TIZ LAKÓ VIZ NÉLKÜL

Eddig azt hittük, hogy a lakó kötelezettségeihez nem tartozik más, mint a pontos házbérfizetés, a háziur vagyonának megbecsülése és a többi lakó nyugalmának a szem előtt tartása. Az obliigó alól csupán a legnagyobb egyéniségek vonhatják ki magukat, akiknek a horizontjáig a kirugás pillanatában egy átlag lakó úgy sem tudna felemelkedni. Megfigyelésünk szerint akadnak lakók, akik a háziurat kalapemeléssel is szokták köszönteni, de ez már nem kötelesség. Tegnap délután egy panaszból kifolyólag, jobban mondva ki nem folyólag, mert hát a vezetéket elzárták, arra jöttünk rá, hogy a lakók helyzete a háziurral szemben eddigi fogalmainkat meghaladja. A lakó nemcsak fizetni köteles, hanem szervenadni is, ha a háziurnak hanyagnak lenni méltóztatik. Erre példát is tudunk felhozni, ha nem is többet egyenél. A Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 29. számú ház tíz lakójától tegnap elvonták a vizet. Kora reggel egy vízműtelepi ellenőr, az utcán levő fővezetéken nagyot csavart és a Karaguly-ház tíz lakója egész nap szaladgálhattott vízzel a szomszéd házakba.

A ház egyik nagyobb lakásának bérlője rendkívül ingerülten mondta el az esetet.

— Sikertült megtudnom, hogy miért vonták el tőlünk a vizet. A háznak mind a tíz lakója nevében kijelenthetem, hogy a vízűjat minden alkalommal pontosan lefizetjük a háziurnak. De a háztulajdonos, mint értesültem, négy vagy öt hónap óta nem fizette a vízadót s ma a vízműtelep, ahelyett, hogy a háziurral szemben a szokásos szankciókat érvényesítette volna adó nem fizetés esetén, bennünket büntetett meg. Hogyan lehetséges?! Mi köztünk van nekünk a háziur mulasztásához?!

Erre az utóbbi kérdésre nem tudhattunk választ adni, hiszen nem mi zártuk el a vízvezetékot, mi legfeljebb csak a kinyitást tudjuk sürgetni. Még pedig nagyon is energikusan ebben a tárgyban, legfontosabb higiénikus szükséglete mindenkinék. Igazán szerencse, hogy a levegőt nem a városi szennyvízvezeték kapjuk, mert egyszerű valami, hanyag háziur miatt még ezt is elvonnák az embertől — a háziurnál is megmondhatóbban üzemvezető mérnök.

Atmeneti

Bőr-

Gyermekek téli

MENDEL

Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 3.

x Az utolsó nagy világ siker. Nekem a vágyam, álmodom Peoria (I Wisch't I Was In Peori.) magyar szöveggel. Szép muzsikájú zenéjét Harry Woods szerezte. Kapható a Hegedűs Hírlapirodában.

Ujítás!

Ujabb kedvezmény az Estilap olvasóinak!

Az is részt vehet az Estilap sorsolásán, aki nem veszi meg mindennap az Estilapot!

Az Estilap kiadóhivatala honorálja a közönség kívánságát. Beírta azt, hogy sokan vannak, akik rendszeres olvasói ugyan a lapnak, de nincs módjuk minden számot összegyűjteni.

Sokan elutaznak néhány napra, elvesztik a sorsolási példányokat, vagy más okból vannak akadályozva az újság rendszeres megvásárlásában és megőrzésében.

Némely családban több családtag is részt óhajt venni a sorsoláson.

Némely olvasó pedig több sorsjeggyel is akar játszani!

Több sorsjegy, több nyeresési esély!

Ezek számára az Estilap a következő újítást rendszerezte:

Aki mind a tíz sorsolási példányt behozza, — egy ingyen sorsjegyet kap.

Minden további, bármilyen dátumu, de ugyanabba a sorsolási ciklusba tartozó öt má-

sik sorsolási példányért még egy ingyen sorsjegyet kap.

Ha tehát valaki összesen tizenöt sorsolási példányt hoz be és pedig tíz egymás után következő dátumu és öt bármely dátumu számot,

két sorsjeggyel játszik.

Husz sorsolási példányért három ingyen sorsjegyre tarthat igényt.

Természetes, hogy az első tíz rendszeres sorsolási példány az első ingyen sorsjegy megszerzéséhez okvetlenül szükséges. További ingyen sorsjegyeket csak az kaphat, aki a tíz sorsolási példányon kívül még legalább öt sorsolási számot szolgáltat be.

Ez az új sorsolási rendszer a legközelebbi nyolcadik huszezer leies sorsolási ciklus alkalmával lép életbe.

A nyolcadik huszezer leies sorsolás dátumai: szeptember 29, 30. Október 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9.

Okvetlenül vegyen részt minden sorsoláson.

Még pénzébe se kerül.

Külgyminiszterek, miniszterelnökök és maharadsák láncoltak a Népszövetség bálján, ahol Voronoff is megjelent

(Genfi levél.) Ha rossz szójátékot akarnék gyártani, akkor azt mondanám, hogy azon a bálon, amelyet a Népszövetség idejéi elnöke minap este adott, „vegyes” társaság vett részt. Ez a társaság valóban „vegyes” volt. Hiszen a földgolyó minden részén élő emberek gyülekeztek ott össze, a legkülönbözőbb rétegekből rekrutálódtak a résztvevők, a legkülönbözőbb nyelven beszéltek az illetők és a legkülönbözőbb szokásokat és fel-fogásokat hoztak oda magukkal.

A Hotel des Bergues ragyogó fényárban uszott. Az egyik autó a másik után robogott a bejárása elé. A nagy táncterem szárnyas ajtajánál Nincsis szerb külgyminiszter, a Népszövetség idejéi elnöke állott a feleségével. Mosolyogva fogadták az érkezőket. Mögöttük egy fiatal diplomata tartózkodott, aki azokat mutatta be, akiket a követ személyesen nem ismert.

— Boldog vagyok, hogy láthatom! — mondotta franciául mindenkinék Nincsis jugoszláv külgyminiszter.

Egymásután jöttek a külgyminiszterek, diplomaták, tábornokok, újságírók, akiknek a felesége Geniben volt, az a feleségét is magával hozta. A társaság egy-két óra szétoszlott a hatalmas termekben. Három óriási büffé volt felállítva az egyik teremben, mind a három roskadozott az ingyencsék alatt.

— Ezt kóstolja meg, kegyelmes uram. — invitálta Chamberlain egy fiatal diplomata, miközben valamilyen inycsiklandozó holmira mutatott.

Chamberlain leejtette a monokliját, megnézte a „holmát” s tiltakozva ingatta a fejét:

— No, no... feleségem nem szeret, ha a rendszer ékezetéseken kívül is fogyasztok valamit.

Azok, akik a megjegyzést hallották, örömmel állapították meg, hogy ime, van valaki, aki még a brit birodalom külgyminiszterét is dörögálja.

Nagy udvara volt Stresemann német külgyminiszternek. Egymásután mutatták be neki az előkelőségeket.

— Nagyon örvendek, hogy láthatom. — mondta mindegyiknek széles mosollyal Stresemann s azonnal dicskurzusba ereszkedett vele.

Stresemann azért is feltűnést keltett, mert

semmiféle rendjelet nem viselt.

Frakkja tisztán feketéltett s élénk

A bizánci szobor titka

Rágalmazási pör két neves bukaresti tudós közt

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Nem mindennapi rágalmazási pört tárgyalt tegnap a bukaresti törvényszék egyik tanácsa.

Nemrégiben tudományos célú ásatások alkalmával Nicolaeescu bukaresti régész egy bizánci eredetű kis szobrot talált, amelyet rábizott Tzigara-Samurcas bukaresti egyetemi tanára, aki egyébként a kultuszminiszteriumban a muzeumi ügyek vezérigazgatója és az osztrák-magyar monarchia múkincseit

ellentétet alkotott, példának okáért, az indiai maharadszával szemben. A maharadsza festői nemzeti öltözetben volt, a fejét turbán fedte s a mellén az egyik gyémántos rendjel mellett a másik szikrázott.

— Istenem, mennyi gyémánt, — sóhajtották a hölgyek, amikor végignézték a maharadszát.

Az igazság kedvéért meg kell említenem, hogy nemcsak Stresemann jelent meg rendjel nélkül, hanem a svájci köztársaság elnöke, Motta ur és a két szocialista diplomata, a francia Paul Boncour és a belga de Brouckere.

Amikor a táncteremben felhangzik a muzsika hangja, a párok megindulnak. — Nagy számú közönség nézi a táncolókat. A táncolók között ott van Stresemann felesége, Radziwill hercegnő, a lengyel külgyminiszter, a lett külgyminiszter, néhány miniszterelnök s még vagy kétfucat olyan ur, akiket a köznyelv „nagyfejűnek” szokott nevezni. Benes cseh külgyminiszter és felesége nem táncol, de nagy érdeklődéssel nézi a párokat.

— Elragadó, elragadó! — mondja ötpercenként Benes.

A hölgyekre értette-e vagy a táncra, erre vonatkozóan nem adott bővebb felvilágosítást.

Lassan mulik az idő. Éjjel után egy óra tájban a külgyminiszterek eltűnnek, az idősebb hölgyek is eltávoznak, de ez semmit sem ront a hangulaton. Ellenkezően. A mozdulatok fesztelenebbek, a beszéd hangosabb. Hirtelen

a maharadsza is táncra kerekedik.

egy követségi attasé gyönyörű szép, szőke feleségét karolja magához.

Felismerik dr Voronoff orvost is. Persze nagy udvar támad körülötte. Érdekes, hogy az öreg urak és az idősebb hölgyek szándékosan elkerülték a híres fiatalító orvost. Csak a fiatalok seittenkedtek körülötte s indiszkrétebbnél-indiszkrétebb kérdésekkel ostromolták.

— Mondja doktor, — hangzott jobbról is, balról is, — hát csakugyan igaz? ... s aztán ...

Ít meg hallkai a hang s úgy látszik, valamilyen diszkrét részletek iránt érdeklődnek. Voronoff — ha szabad ezzel a kifejezéssel élnem, — nagy képet vágott s kitérő válaszokat adott.

Reggel négy óra volt, amikor az utolsó párok szállingózni kezdtek.

A Népszövetség bálja nagyszerűen sikerült. P. E.

felosztó bizottságban évek óta képviseli Romániát.

Megegyezés szerint Tzigara-Samurcas

bizonyos idő múlva vissza kellett volna adja a szobrot Nicolaescu-nak.

A szobor azonban ismételt felszólítás ellenére sem került vissza Nicolaescuhoz. Végül is közölte vele Tzigara-Samurcas, hogy a szobrot elküldte hozzá egy emberrel, de ez

elvesztette utközben a kis mütárgyat.

Nicolaescu ekkor Tzigara-Samurcasnak olyan választ adott, amelyben gúnyos és maliciózus célzás volt arra, hogy

ő (Nicolaescu) bizony nem igen hisz a szobor elvesztéséről szóló verzióban.

Tzigara-Samurcas sértve érezte magát a levél tartalma miatt és ezért

rágalmazási pert indított Nicolaescu ellen.

A pör első tárgyalásán Tzigara-Samurcas nem jelent meg, de a tárgyalást azért megtartották és

Nicolaescut felmentették a rágalmazás vádjától.

Tzigara-Samurcas fellebbezett és a minap megtartott fellebbviteli tárgyaláson — Nicolaescu hangzott, hogy jogi szempontból a pör büntető része végleg el van intézve; legfeljebb kártérítést követelhet. Tzigara-Samurcas professzor követelt is egy lejt kártérítésképpen, azonban a bíróság ezt is elutasította és így Nicolaescu felmentése jogerős.

Női kabátok

ruhák nagyon olcsón

2584

Hevesi

dioatruházban N. Jorga (Zöldta)-u. 8

Női kabátok

legolcsóbban

Weber, Model-Aruház

Vlahuta (Szent János)-utca 6. sz.

A Dreher-Haggenmacher

sörgyár

extra special

ŐSZI SÖRE

most került forgalomba.

Mindenütt kapható.

2466

x Die Dame (Zweites September Heft) megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába, ára 75 Lei. Őszidivat szám.

Egy magyar falut is elpusztított az orkán Floridában

Amerika paradicsoma, amelyen keresztülgázolt a nagy vihar

— Saját tudósítónktól —

Még nincs egészen tiszta képünk arról, hogy az a ciklón — ami oly megrázó szerencsétlenséget okozott Észak-Amerikában, — hol vágatott végig, hol elpusztított és mily aranyu katasztrófák jelölik meg gyilkos útjának helyét. Jelentéseink vannak, hogy meglátogatta az Egyesült-Államok északabb vidékét is és jelentős pusztítást végzett Illinois, Nebraska államokban, végigokányozott a Mississipi és Missouri mentén, Mexicóból keltezett kábelek szerint rombolt-gyilkolt délen is, a legszörnyűbb szerencsétlenségeket azonban az Egyesült Államok gyönyörű délkeleti félszigetén: Floridában okozta mégis. Miami, a félsziget keleti nagy városában, Palmbeachon — a világ legpompásabb, legdrágább téli üdülőhelyén — de a nyugati partot — Tampában — főként Jacksonvilleben és a déli csücskön: Keywestben is.

Nemrégén még maga volt a pokol: mérges kigőzölgeses, döglertes, maláriás mocsárország, ahol igazán csak az alligátor, krokodil, a buja mahagoni, cédrus, ciprus, pálmaerdőkben pedig a jaguár érezte jól magát.

S itt csodát teremtett a yankeekarakterő, szorgalom és haladás. A mocsarat lecsapolták, a moszkítókat az egész világból idegyűjtött denevérekkel felfalatták, petroleummal kiperzseltek a maláriát s sárgalázatot megszüntették. A szinte vízszintesen sima Florida

Amerika gyümölcsös- és virágkertje lett.

A tropikus nyári meleg, egészen enyhe tél évenként két aratást ad s ezért látja el Florida Kalifornia mellett azt az egész világrészt narancssal, datolyával, télen szőlővel, földieperrel.

Florida nagyszerűen fejlődött, népesedett. A déli Pacific-vasutársaság egy szép napon végre arra eszmélt, hogy igen jó üzlet lenne ezt a paradicsomot

Amerika Rivériájává fejleszteni.

Ha hiányzik is a déli Alpeselek hegyláncainak szelíd, utolsó terasza, az öblöknek az a fényes csipkézete, ami oly feledhetetlené teszi a Rivériát: Antíbest, Canest, Nizzát, Montecarlót, Mentonet és San Remót, — a tele azonban éppen olyan balzsamos, ényhe; az ege, tengere éppen olyan azurkék és még a Riviera vegetációját is felülmúlják Florida pálmái, cédrusai, kaktuszerdői és tropikus növényzetének színpompája.

Óriási telkeket vett

a vasutársaság az Óceán és a Mexicói öböl partján, nyilegyenes utcáival megkezdte a fürdővárosok alapítását felhőkarcoló-szálló-

dákkal s elröpítette ide nagyszerű fürdőszobás, társalgós Pullmanjain az Unió telelő közönségét. Ami kényelem, fény, pompa, azt mind ide varázsolta: valóságos függőkertek közé épített apró szigetekre szállodákat, óserdő-parkokkal hoteleket s a kormány is szemet hunyt: elnézte itt az itálialalom kijátszását, sőt a játéklubbok előtt is szemet hunyt, csak Rivierává fejlődhesen Florida.

Óriási reklámmal dolgoztak. Minden napra floridai hírek számára hasábokat béreltek a legkisebb laptól a legnagyobbig. Riportirodák szolgálták csak az amerikai Riviera e reklámját. Leccalták ide Amerika minden hírességét, a köztársasági elnöktől, a Morgantól a Fordoktól a szenátorokig s a newyorki viccek szerint leszerződötték ide a szezont

Montecarlo és Nizza — legelső kokottjait.

E fürdőkön, amelyek közt a legelegánsabb Palmbeach — alig lehet szobát kapni napi 10 dolláron alul. Voltak szállodák, ahol a legkisebb kibérelhető lakosztály: négy szoba, fürdőszoba s vannak telepek, ahol a szoba árában benne van — az autó scifórral vagy a hátsó használata is. Palmbeach Miami, Jacksonville, Tampa kikötőjében ezrével állanak a yachtok, olyik öt-hatszobás, tíz-tizenkét tagú — szakács, inas, komornyik — személyzettel s a szállók egy részének parkjában évenként ezrével szállítják a kanárikat, papagájokat, mokusokat és majmokat.

Ügynökök hálózta tele az országot s vasutak, autóbuszok százezrével szállították ingyen a kis tőkét gyűjtött munkásokat, farmereket, akik mind az Igéreték Országában akartak letelepedni.

Alakult egy magyar falu is — Kossuthville,

ahol magyar templomot, iskolát csináltak a telepítők, beültették a papokat, tanítókat is — s azt ígérték, hogy nemcsak boldogulni fog itt a magyarság, de saját magyar életét is élheti. Kossuthville jól is sikerült. Magyarok egyébként már régebben is próbálkoztak itt. Itt élt Madarász László, a negyvennyolcadiki rendőrminiszter s itt tette tönkre egyetlen ciklón vagyonát. Feljebb valamivel, Mobile mellett már volt a nyolcvanas évek elején egy magyar telep, amit ugyancsak ciklón pusztított el.

A tulhajtott Florida-spekuláció tavaly rettenetes debacleba omlott. A tizszeresére felszóft Florida-papírok esni, zuhanni kezdtek. Bankok buktak meg s hozzávetőleges számítás szerint

félmillió kisember hagyta ott a fogát,

vesztette el kis vagyonát a Floridakrachon. Most meg a ciklón is keresztülgázolt rajta. Ennek a ciklónnak kevés gazdag ember áldozata lesz, mert Floridában a tél a szezont, a szállodák ilyenkor csukva vannak.

De Miami fel fog épülni, mint ahogy felépült a szörnyűséges földrengés romjaiból San Francisco, Chicago, miután kétszer égett le porig, Jersey-City és Baltimore. És sohasem fogadtak el külföldi segítséget. Baltimore leégésekor Tisza István, akkori magyar miniszterelnök jótékony adományt ajánlott fel, de Baltimore visszautasította.

— Amerika soha senkitől sem fogad el alamizsnát. Ha amerikai várost szerencsétlenség ér, ön maga segít magán... Amerika ad, de sem nem kér, sem el nem fogad.

RICHARD TALMADGE

RICCARDO

a Halálsugár

c. izgalmas, kalandokkal teli attrakciós filmben

x A Royal Orfeumban nagy sikerrel éneklé Dénes Oszkár Stux maga vérbeli Párizsi lett, szövegét írta Harmath Imre, zenéjét szerezte Márkus Alfréd. Kottája kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Hencser részletre, Mansbergernél, Vlahuta (Szent János) u. 7.

x 2 Lei a legújabb vasuti menetrend.

MOZI

— A nyomorultak II. része még ma, pénteken és holnap szombaton látható az Apollómozgóban. Páratlanul álló siker kíséri e film minden előadását és egyhangú a vélemény, hogy rég volt ilyen szép film Váradon, mint ez. — Jön: RICCARDO! Jön!

— Paul Richter és And Egede Nissen játszik a jösszerepet a Dorian-filmszínházban ma, pénteken színpadra kerülő „Vörös egér” című felelőnassos kalandor filmben, amely pazar arisztokraták és piszkos apcasvilágban játszódik le. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön: „Rongyosok”, vagy „Frakkos kisasszony”. Bajor Gizi és Csontos Gyula legjobb filmje.

Heyman szinkör

ooo

Péntek: Postáskisasszony: Főszerkesztő: Corrine Griffith.

— Postáskisasszony csak ma kerül utoljára színpadra Heyman Szinkörben. Corrine Griffith bájosan kedves alakítása mindenkit magával ragadott. Kedves jelenetben bővelkedő vigjáték, mely 7 hosszú felvonáson keresztül mulattatja a közönséget. Holnap nagy premier: HARMADIK RIADÓ.

Ákos Sanyi tizenkétéves proletárgyerek hajnali kenyérkeresete

Az alvó város felett bánatosan dereng a hajnali égboltozat. A néhez sűrű gomolygó fellegek szétzakadoznak, gyenge világosság terül el a földön, a mocskos őszi utca víztükörös aszfaltján bágyadtan verődik vissza a villanylámpa fénye. Sokemeletes paloták ablakjai némaságban sorakoznak egymás mellett, az Álom ilyenkor terpeszkedik el igazán az egész városban.

Valahol, itt az urifertályban talán éppen a pillanatban gyermeknyoszorgás hallatszik a fehérre meszelt gyermekszobából. Apa és Anya riadtan bujnak össze a csipkehálós ágycskák felett. Aztán csak a rózsaszín pirban égő ar-

cocskát látják, az apró meliből egyenletes, halk pihegés ritmikus muzsikájával telik be a szoba, Murillo ecsetjére való kép, a szőkefűrtű, pufokarcsú csöppesség. Édes álmát valami bohókás képzet megzavarta, aggódó féltéssel igazítják el a kis selyempaplant, aztán újból csend borul az egész házra. Alszik a baba...

Az alvó város felett bánatosan dereng a hajnali égboltozat...

Csak a rendőrszót lépteinek egyenletes kopogása szakítja meg az álmok csendjét, csak a közkörház egyik-másik ablakából szűrődik ki a vergődő, kinlódó lámpafény az utcára. Nehéz, hűvös, nyirkos őszi hajnal. — A vasut felől olykor egy-két komlisz-cammogó faradtan, visszhangos csattogással a város felé, néhány eltévedt lump viaskodik még a piruló hajnali, az éjszaka némely konok szerelmese botorkál hazafelé.

A vasut felől, az elhagyott gyagyogjárón valami furcsa figura közeledik. Embernek látszik a ködlő öltésében, rövid végtagjai — lába is van, keze is van — embert sejtetnek. Szöcskeszerű ugrással föl felénk lépésről-lépésre. Hol a földre bukik, hol visszaegyesenedik, ezt csinálja folyton míg elébünk ér. Valami furcsa, apró figura... A fején nincs kalap, a lábán nincs cipő, apró szeméit hunyorgatva felejt rajtunk, rongyos kis gunyója felett hátán-mellén két nagy szak nagyobb, mint az egész ember. Nem is ember, még csak gyermek. Sovány, sápadt arcocskáját a hajnali világosság halványsárga festi, a felesleges találkozás zavartsága is kiül a szemek közé. Feltartóztatjuk. Szabadkozik. Egy pár fényes leitallér mégis legyűri az idegenkedést.

— Mit csinálsz ilyen szokatlan időben? — indul meg a beszélgetés.

— A munkámat végzem — hallatszik a cérnavékonyaságu, mindamellélt bátor felelet.

— Mi a neved?

— Ákos Sanyi — aztán minden kérdés nélkül folytatja — a városi köztisztviselési hivatal alkalmazottja vagyok, napi harminc lej

a bérem, ezért nem sokat kell dolgoznom. Hajnali 3-kor kelek és a vasutól a városházáig a két aszfalton a papirhulladékot szedem fel és gyűjtöm zsákba, hogy reggelre, mikor a népek kikerülnek az utcára, tiszta legyen a járda.

Ezt egyszuszra mondja el a gnómszerű gyerek.

— Hány éves vagy?

— Tizenkettő.

— Ilyenkor még ágyban volna a helyed.

— Nem lehet. Szegények vagyunk. Otthon még négy testvérem van...

— Mi az apád?

— Utcaspró. Ötven lej a napi bére... Kettőn nyolcvanot keresünk. Minden nap...

— És már szökdécsél tovább a város felé, kenyeret keres, azaz papirhulladékot.

— És a népek a tiszta járdán lassabban sétálva, vagy hajszoló rohanásban nem is sejtik, hogy a lucskos, őszi hajnalon egy didergő fázós tizenkétéves gyerek harminc lej napszámt érdozza fel fejlődő gyermekéletét a kenyérért, a négy otthoni testvéérért.

Egész hazug társadalmunkat, összes embermentő és gyermekvédő kendőzését

hazudtolja meg Ákos Sanyi, a tizenkétéves köztisztviselési alkalmazott. Mire nevelheti ez a társadalom a tizenkétéves proletárgyereket, aki szomorú hajnalon, mikor a hozzá hasonló korú gyerekek még gondtalanul szövik álmaikat, már az utcán van és dacolva sorvasztó viszontagságokkal küzd a mindennapi kenyérért. Börtönök lakói, életuton eltévedt emberek többnyire ott kezdtek, ahol Ákos Sanyi. Munkás hajnalok könnyelmű levegője kiszivta belőlük az egészséget, életet, akarást és tudatlanul bambán, nehéz, álmos fővel bandukolnak át meg-megtorpanva az akadályok előtt.

Gondtalan emberek, ha a hűvös őszi hajnalon, lelketek ablakán kis rés támad, észre kell vennetek Ákos Sanyit és a sok-sok többi Sanyit, akiket az Élet már kora ifjúságukban kihajszol a küzdelmes útra. Mikor a fehér-lakkos gyermekágyocskán félrevonjátok a csipkelüggőnyt, ne feledkezzetek meg róluk, azokról, akiknek melléből nem egy étes, halk pihegés ritmikus muzsikája száll, hanem a durva nyomoruság hörgő, ziháló, fakult köhögése...

Mentsétek meg az Ákos Sanyikat!

m. e.

25

szombaton

**RADICS BÉLA
BLANA-DAL-
ESTJE**

a Városi színházban

Jegyek a Hegedűs Hirlapiródában

Kormányválság Görögországban

Október 24-re irták ki az új választásokat

— Az Estilap eredeti távirata —

Athénből jelentik: Görögországszerte olyan hírek terjedtek el, hogy Kondilisz tábornok miniszterelnök, aki nemrég egy sikertült államcsíny folytán került uralomra,

benyújtotta lemondását.

A köztársaság elnöke

nem fogadta el Kondilisz lemondását

és arra kérte a tábornokot,

hogy legalább a választások befejezéséig maradjon a kormány élén.

A köztársasági elnök egyébként aláírta az új alkotmányt, amelyet a régi parlament tagjaiból alakított bizottság dolgozott ki. Egyidejűleg megjelent egy rendelet, amelyvel az elnök a régi nemzetgyűlést feloszlattattnak nyilvánítja és az általános választásokat október huszonegyedikére írta ki.

Két nagy vasúti szerencsétlenség Franciaországban

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A tegnapi napon két különböző helyen történt vasúti szerencsétlenség Franciaországban. Montereau és Melun között két vonat összeütközött.

A szerencsétlenségnek 2 halottja és 18 sebesültje van.

A másik vasúti karambol Seine es Marne megyében történt. A lioni személyvonat előtt hirtelen kigyulladt egy szemafor, aminek folytán a vonatvezető kénytelen volt gyorsan fékezni. Ennek következtében két kocsit közt a kapocs elszakadt és három kocsit a vonalon maradt. Egy fél óra sem

telt bele és jött a Ivoni személyvonat, amely

teljes sebességgel beleszaladt a kocsikba és darabokra törte azokat.

Óriási pánik keletkezett. Az utasok jajveszékelve és ordítva ugráltak ki a vonatból. Alarmirozták a tűzoltóságot és a katonaságot, mire megkezdődött a mentőakció. Eddig

hat halottat és harminc sebesültet ástak ki a romokból.

Félt az azonban, hogy ez a szám még sokkal nagyobb lesz.

A férj, a feleség és a házigazda Váradai pörök a lakás miatt

A lakástörvénynek van egy pontja, amely egy kicsit a lakók magánéletébe is beavatkozik. Kimondja ugyanis ez a pont, hogy azt a lakót, aki erkölcstelenül, vagy összeférhetetlenül viselkedik, a házigazda — a bíróság útján — kilakoltathatja. Mondanunk sem kell, hogy ez a rendelkezés nagyon sok háztulajdonos alá adott lovat, viszont azt is meg kell hagynunk, hogy — hála a modern civilizációnak — van egy-két lakó Váradon, akinek viselkedése (hogy is mondjuk csak?) a törvény említett paragrafusába foglalt tényálladékot igenis kimeríti. Ennek következménye pedig az, hogy a járásbíró és a törvényszék előtt szinte nap-nap után próbálkoznak a háztulajdonosok „erkölcstelen”, vagy „összeférhetetlen” magaviseletü bérloik kilakoltatásával. Az aztán már igazán magától értetődik, hogy az ilyen tárgyalások igazán nem szüklőködnek olyan pikantériákban, amelyek egyes lakócsaládok kulisszatitkaira deri-

tenek fényt.

Csak a napokban történt például, hogy egy váradai házigazda azért kérte bérlojének kilakoltatását, mert az lakásán a szerelmi háromszögnek egészen különös esetét valósította meg. A derék lakó ugyanis — így szövelt a kereset — együtt lakik a szeretőjével ugyanakkor, amikor a felesége is egy földel alatt van vele. — Arról, hogy önagysága — már mint a feleség — erről a subaalatti konkubinátusról miként vélekedett, nem szövelt a kereset. Ellenben bőséges adatokkal szolgált arra vonatkozólag, hogy a lakó, ugyis, mint férj, ugyis, mint szerelmes, tizennégy lakótársa szemeláttára hogyan igyekezett szerzett jogait a szeretőjével szemben érvényesíteni. — Ilyen körülmények között persze a bíróság habozás nélkül elrendelte volna a kilakoltatást, ha a férfi az utolsó percben észre nem tér és a tárgyaláson be nem jelenti, hogy „az a bizonyos nőszemély” már elköltözött a lakás-

ból. Még érdekesebb volt az az eset, amikor a háztulajdonos úgy a férj, mint a feleség ellen indította meg a kilakoltatási pört azon a címen, hogy az asszony nem viselkedik úgy, ahogy a törvény és a házigazda egy tisztességes lakótól megkívánhatja. A tárgyalásra az asszony nem jött el, ellenben megjelent azon a férj, aki nem is védekezett a házigazda vádjá ellen.

— Magam is belátom, tekintetes járásbíró — mondta nagy komolyan a tárgyaláson — hogy a feleségem egy összeférhetetlen természetű, erkölcsstelen teremts. És igazat is adok a háziúrnak abban, hogy az ilyen asszonyt ki kell tenni a házból.

— Szóval?

— Nagyon kérem magyságos bírót, lakoltassa ki az asszonyt a házból...

S a hallgatóság csodálkozása közben hozzáfűzte:

— Legalább megszabadulok attól a bestiától én is...

Mi ujság?

x Biharpiüspöki-be, pesti személyvonathoz fél 10-kor indul autó. Személyenként 100 Lei. Indulás a Royaltól.

* A Bihar megyei Gazdasági Egyesület tudatja a közönséggel, hogy az egyesület egy áruosztályt és forgalmi irodát állított fel, mely foglalkozik mindenféle vetőmagvak, olajok és kenőanyagok, mezőgazdasági gépek és eszközök, zsák-ponyva, vasanyagok, szén, műtrágya, rézgálic, raffia, növény- és állatvédő szerek, azaz a mező, vagy szőlőgazdaság minden szükségletének eladásával. A vállalat vezetőjéül Varga István urat, a rimamurány-salgótarjáni vasmű r.-t. korompai vasgyárának nyugalmazott szertárifőnökét sikerült megnyerni. A forgalmi iroda birtokok vételét és bérletét, minden a gazdaságba termelt árut vagy anyag vételének és eladásának közvetítését öleli fel és összeköttetésben van Románia valamennyi neves állattenyésztőjével, meg nemesítőjével, külföldi állatbiológusokkal. Foglalkozik azonkívül gazdasztek és gazdasági alkalmazottak elhelyezésével. Állandó összeköttetésben a többi megyék gazdasági egyesületeivel, sikeresen fog tudni megközelíteni a forgalmi iroda vezetését Steiner Andor, az egyesület régi tagja vállalta.

* Az Ipartestület mulatsága. Szombaton, 25-én este 8 órai kezdettel fényes műsoros táncmulatságot rendez az Ipartestület a szövetségi közgyűlésre érkező tagok tiszteletére. A mulatságra, mely élvezetes

műsorral kezdődik, a testület tagjai és hozzátartozói hivatalosok. Tekintettel arra, hogy az est jövedelme az iparos közjót szolgálja, kérjük a tagok minél nagyobb számban való megjelenését. A megjelenők között igen érdekes jutalomtárgyat is ki fognak sorsolni. — Műsor után hajnalig tartó tánc is lesz. Az Ipartestület elnöksége.

* Női szabók figyelmébe! Nagy őszi modell albumok, kabát és ruha részére külön megérkeztek a Hegedüs Hirlapirodába.

* Felhívás az iparosokhoz. Felkérjük az Ipartestület tagjait, kik az iparos közügyek iránt érdeklődéssel viseltetnek, hogy a 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az Ipartestület Szövetségének az Ipartestület emeleti tanácstermében tartandó közgyűlésen minél számosabban jelenjenek meg. Kérjük egyben azokat a tagtársainkat, kik az ország más részéből hozzánk jövő vendégek fogadására alkalmas helyiséggel bírnak, azt felajánlva jelentsék be az Ipartestület hivatalának. Az Ipartestület elnöksége.

* 30% engedmény a tátrai szanatóriumban. Az ótátrafüredi Tatra-szanatórium az utószézonban is a legnagyobb látogatottságnak örvend. Ennek oka a gyönyörű őszi időjárás mellett az is, hogy az utóidényben, tehát december közepéig az igazgatóság 30 százalékos engedményt ad. Teljes penzió lakással, fürdővel, orvosi felügyelettel 75 cseh koronától 130 koronáig úgy, hogy

az engedmény folytán már napi 50 cseh koronáért Európa legszebb és legegészségesebb magaslati helyén a legkitünőbb ellátást és szanatóriumi kezelést nyújtanak. A lei mai kedvező kurzusával mellett ez olyan olcsó ár, amiért ma sehol a világon nem lehet ilyen elsőrangú, minden komforttal ellátott szanatóriumban tartózkodni. Minden felvilágosítást az utazásra vonatkozólag díjmentesen ad a Hegedüs Hirlapiroda menetjegy-osztálya.

x Püspök-fürdői autobusz állandóan közlekedik. Indul a Fekete Sástól d. e. 9-10-11 órakor, d. u. 2-3-4-5 óra: kor.

* Női szabók figyelmébe! Nagy őszi modell albumok, kabát és ruha részére külön megérkeztek a Hegedüs Hirlapirodába.

x Estrella a második világsláger Hegedüs-nél kapható, 30 Lei.

SPORT

Vasárnap lesz a nagyváradi válogatott csapat utolsó mérkőzése

Vasárnap áll ki utoljára a nagyváradi pályán a Kinizsi győztes nagyváradi válogatott csapat. Ezúttal az összes nagyváradi klubokból kiválogatott legjobb tizenegy emberrel mérkőzik s magában véve nagyszerű élvezetet ígér, mert azt mondani is fölösleges, hogy a válogatott csapat ellenfele a Nac és Törekvés első csapatából kerül ki.

A főmérkőzést megelőzőleg a

Nac-Törekvés old-boy játékosai között Nagyvárad válogatott old-boy csapatával. Mind a két csapatban zárólag egykori aktív footballjátékosok vehetnek részt, akik már a harminc évüket betöltötték. Az old-boy csapatok játékosai között dr. Morárt, Kovács Lászlót, Schmidt Bélát, Szilágyi Bandit, Nagy Pistát, dr. Popot, Jakobovics Elemért, Rusit stb. fedezheti meg a közönség.

Több fióküzletünk megszüntetése miatt

hétfőtől kezdve

az összes raktáron levő árukat mélyen leszállított árban árusítjuk

Au Printemps de Bucarest

(volt Missir)

Győződjön meg olcsó árainkról!!

Beleznay Antal emlékünnepe

Szokatlanul impozáns lesz a ke-
ret, amelyben Nagyvárad társada-
lana a tíz évvel ezelőtt elhunyt
Beleznay Antal emlékének áldoz-
ni fog.

Holnap, szombaton délelőtt 10
órákor a római katolikus székes-
egyházban rekviem lesz, amelyen
Beleznay szerzette misét fognak
énekelni.

A Beleznay-emlékünnepe leg-
meghatóbb epizódja vasárnap dé-
tán 5 órákor, az olasz temetőben
fog lejártszólni. Ekkor avatják fel
ugyanis Beleznay sirkövét. A tel-
ugyavató ünnepség programján szere-
pelnek Nagyvárad összes dalárdái,
amelyek Laszci Ernő tanár ve-
zetésével Beleznay-dalokat fognak
énekelni. Ezután Bröstel Lajos
apátplebános emlékbeszédet tart,
végül Bura Károly bandája Belez-
nay-dalokat fog eljátszani.

Néhány Beleznay Antal rokonai
ma délután érkeznek Nagyvá-
radra.

Az ünnepségekre a rendező bi-
zottság ezúton is meghívja Belez-
nay Antal volt tanítványait és is-
merőseit.

Egy nagyváradai uri- asszony mondotta:

Pár héttel ezelőtt ott voltam a
pesti Városi Színházban azon a
díszelőadáson, amelyen Radics
Béla játszott. Mondhatom sohasem
felejttem el azt a pillanatot,

amikor Radics kezében elke-
zdett sűrűn a hegedű, lehullott
a rezgő nyárfa... ezek zo-
koltak fel a Városi Színház
nagy nézőterén.

Ez a Radics Béla, a magyar dal
nagy művésze ugyanazokat a ma-
gyardalokat játsza el szombat este
a színházban, a Blaha-dalstén. De
eljártsza ugyanekkor saját dalkom-
pozícióit is ez az igazi művész,
akinek a hegedűjátékát a legna-
gyobb zeneőrások is elmerengve,
könyves szívvel hallgatják.

Különös érdekességgel bír ezen
az estén Demetrovics Böske, en-
nek a nagyon tehetséges és rend-
kívüli szépségű urilánynak a fel-
épése. Magyar dalokat fog éne-
kelni a régen nem hallott kiváló
énekesnő Baranyai Jolán is és Be-
geghe Bébi, aki koloratúrekesnő-
ké fejlődött, amióta eltávozott
Nagyváradról. Két neveltető víg
komédiában „a 72-es őrház”-ban
és a „Szárazság”-ban Misoga
László játszik Körözy Jucival,
Barna Áncival és Kornival a fő-
szerepekben.

Jegyeket a szombat este fél 9
órákor kezdődő előadásra a Hege-
dűs hírlapiroda árusít.

25

Szombaton

**RADICS BÉLA
BLAHA-DAL
ESTJE**

a Városi színházban
Jegyek a Hegedűs Hírlapirodában

x Vizum, gyorsan, pontosan
Hegedűs Hírlapirodában. —
telefon 458.

A váradai kereskedők haladékokat kaptak a devizahivataltól a számlák bemutatására

A Banca Naționala igazgatójának nyilatkozata

A devizaellenőrző hivatal évek-
kel ezelőtt rendszeresen engedé-
lyezett kereskedők számára bank-
garancia mellett olyan áruvásár-
lásra is devizakiutalást, ahol az
árut csak előzetes fizetés után le-
hetett az országba behozni és így
az előírt vámkezeltekt fakturákat
a kereskedők még bemutatni nem
tudták. Ezekben az esetekben az
áru vámolása után a bankok utó-
lag bemutatják a vonatkozó ok-
mányokat, amelyeknek ellenében
mentesítést nyertek a garancia
alól.

Egyes cégek azonban néha mu-
lasztást követtek el és

a vámoit fakturákat nem mu-
tatták be utólagos aprobá-
cióra, sőt gyakorta előfordult
hogy a végleges számla és
vámdeklaráció alapján újabb
igényléseket eszközöltek.

A váradai devizaellenőrző hivatal
néhány héttel ezelőtt aztán listát
készített azokról a cégekről, ame-
lyek ilyen módon kijátszották a hi-
vatal intézkedését és

retorzióképen megvont tőlük
minden devizavásárlásra joga-
sító engedélyt.

Ez az intézkedés súlyosan érintet-
te egy a devizaüzlettel foglalkozó
bankokat, mint a kereskedőket,
akik ezáltal újabb felmerült
esedékes külföldi tartozásokat sem
tudták kiegyenlíteni. Az érdekelt-
tek érintkezésbe léptek a Banca
Nationala fiókjával és megindul-
tak a tárgyalások a rendelet eny-
hítése érdekében. A devizaautori-
zációval rendelkező bankok inter-
venciójára péntek reggel

megállapodás jött létre a de-
vizaellenőrző hivatal és a
bankok közt,

amely ideiglenesen rendezi a kér-
dést.

A megállapodásról Larescu ur,
a Banca Nationala váradai fiókjá-
nak ezidőszerűtlen főnöke az Esti-
lap munkatársa előtt alábbi nyi-
latkozatot tett:

— Megállapodtunk a bankok-
kal, hogy azoknak a kereskedők-
nek, akik ezidőszerűtlen indexre
vannak téve

október elsejéig haladékokat
adunk, hogy eredeti számlá-
ikat bemutatassák,

addig aprobáljuk újabb deviza-
igénylésüket.

Közegészségügyi áldetektivek járválnak Váradon

Horváth rendőrigazgató nyilatkozata

A rendőrségre az utóbbi napok-
ban egyre több jelentés érkezett
arról, hogy egy magát közegészsé-
gügyi detektívnek nevező egyén
sorra látogatja az élelmiszerüzle-
teket és vizsgálat ürügye alatt ki-
sebb-nagyobb pénzüsségeket csí-
kar ki. A rendőrség a panaszok
beérkezése után azonnal vizsgálá-
tot rendelt el és az ügyről Horváth
rendőrigazgató a következőket
mondotta:

— Huzamosabb idő óta figye-
lemmel kísérjük, hogy egyes nem
hivatott és nem hivatalos egyének
sorra látogatják az élelmiszerüzle-
teket és bizonyos kontrollt eszkö-
zölnek, amelynek ürügye alatt

de azontul sem!

A kereskedőknek érdekük, hogy
ez idő alatt eljuttassák hozzánk
az eredeti okmányokat. Hogy a
helyzetet megkönnyítsük, a hát-
ralékos kereskedők kimutatását
több példányban elkészítjük és a

Tovább tart az angol szénbányászok sztrájkja Meghiúsultak a tárgyalások a munkaadók és munkások között

— Az Estilap eredeti távirata —

Százhatvan napja tart a világ
legnagyobb bérmozgalmá: az an-
gol bányamunkások sztrájkja. —
Anglia gazdasági életére súlyos
teherként nehezedik a mozgalm,
amely megbénítja az angol ipart
és kereskedelmet. Az angol politi-
kai és közgazdasági élet legkivá-
lőbbjai léptek fel kezdeményezés-
sel, hogy az áldatlan harc befeje-
ződjék, azonban a munkások a
hétórás munkaidőt és a bérek
emelését célzó követeléseikről
nem hajlandók lemondani.

devizaautorizációval rendelkező
bankokhoz eljuttatjuk, hogy ügy-
felüket értesíthessék. A kimutatás
adatai pontosan közlik a keres-
kedő nevét, a vorfaktúrára történt
engedélyezés idejét és összegét,
valamint a garanciát nyújtó bank
nevét.

— Egyebet ezidőszerűtlen a kér-
dés végleges rendezése érdeké-
ben nem tehetünk. Azt hisszük
ilyen módon a kereskedőknek al-
kalmat adtunk arra, hogy végre
megszabaduljanak a súlyos teher-
től, amelyet ez a mulasztás rájuk
rőtt.

Londoni távirat szerint a bányá-
munkások végrehajtóbizottsága
javaslatot terjesztett a kormány
elő, amelyben kijelentik, hogy

a munkások hajlandók a bé-
rek ideiglenes rendezését is
elfogadni.

Az egész országra terjedő végle-
ges rendezést döntőbíróvá veszi
kezebe. A szénbányatulajdonosok
és a kormány kimondták, hogy a
munkások javaslatait elfogadhatat-
lanok és nem szolgálhatnak újabb
tárgyalások alapjául.

Készül az új lakbértörvény

Megállapították az elveket, amelyekre senki sem tud ellázkodni

A lakáskérdés megoldása
egyében tárgyaló bizottság
működéséről az első hírek
már nyilvánosságra kerültek.
Végleges megállapodás még
nem történt ugyan, csak né-
hány elvi jelentőségű szabály-
ban tudtak megegyezni, ame-
lyek a későbbi részletes tár-
gyalások alapjául szolgálnak.

Sajnos, ezek az elvek nem
látzanak kielégítőnek, sem a
háztulajdonosok, sem a lakók
számára. Bizonyos, hogy az új
készülő lakástörvény még
nagyon sok izgalomra fog
okot szolgáltatni, míg relatív
megnyugodó jön létre a házi-
gazdák és lakók évtizedes
harcában.

Az eddig megállapított elvek
a következők:

1. A lakók törvényes védel-
mének rezsimjét fenn fogják
tartani.
2. Bizonyos bérleti szerző-
déseket meghosszabbítanak.
3. Azok a köztisztviselők,
akik fizetésüket a törvényes
költségvetés alapján élvezik és
kategóriákba vannak osztva,
fizetésük elégtelensége miatt
az általános drágaság emelke-
dését nem tudják követni, to-
vább is részesülni fognak a
törvény oltalmában.
4. Csökkentik azoknak a
bérloknek számát, akik kivéte-
les kedvezményben részesül-
nek.
5. A lakbéréket aránylagosan
emelni fogják megfelelő arány-
ban, hogy a városi ingatlanok
tulajdonosait némileg kárpó-
tolják.
6. Különös figyelemmel lesz-
nek olyan intézkedések meg-
hozatalánál, amelyek alkal-
masak az építkezések elindítá-
sára és az ingatlanok renová-
lásának lehetővé tételére.
7. Már előre is hangsúlyoz-
zák, hogy a bérleti szerződé-
sek meghosszabbításának tör-
vényes kezdeményeiben a
jövőben csak azokat a bérloknek
fogják részesíteni, akik erie
valóban érdemesek.

Ezek a dodonai elvek sem-
miféle irányban nem alkalma-
sak arra, hogy a felizgatott
közvéleményt bármily irány-
ban is tájékoztassák.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szög 40 lei. Egy szó 4 lei vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei. Allást keresőknek 50% engedmény.

LEVELEZÉS

LIVI. Visszafele áll a szekered rudja. Kár, kár, ugyebár. Mikor lesz a viszontlátás, arról semmi hír Csókolunk. Én. 746

NÉ. Sziveskedjék leveletem kívánt helyen sürgősen átvenni. 742

„HATHA sikerül” jelígre levél ment a kiadóba „Unatkozom”-tól. 743

„GERTRUD”. Hiába néztem, nem láttam semmit. Pedig ígérted! Nagyon nehezedre esik? Nekem is, ígéreted be nem tartása! Terv szerint jöttem. Tenger mellett jó volt Portoreséből írtam utoljára. Ne vársz soká! Nagyon számítottam rád, már utam alatt, Csálódni láj, minden értelemben. Nem valód. Te is ezt? Enyém vagy?... A Tied. 741

FOGLALKOZASSAL bíró fess urinó, előkelő, gazdag, igazi ur barátságát keresi. „Függetlenek” jelígre a Hegedüs hirlapirodába. 748

LAKÁS

EGYSZOBAS, konyhás, mellék-helyiségekkel álló lakást keres fiatal házaspár. Cim: Ferdinand király (Rákóczi) ut és Brătianu (Szaniszló) utca sarki ujságáros bódé. 717

2 szobás, 4 szobás komplett modern lakások kiadó. Cim Hegedüs hirlapirodában. 715

OKTATÁS

CHARLESTONT, legegészségszerűbb formában tanítom. Magánórákat adok, megbeszélés szerint. Cimet a Hegedüs hirlapirodába kérek. 704

PRIVAT órákat olcsón ad fiatalember, német, román, francia, angol, matematika és hegedűből. Gál Zoltán, Velencepart 19. 739

ALKALMAZÁS

VOLT városi tisztviselő, intelligens 30 éves, nőtlen, megfelelő állást keres, azonnali belépésre. Szives megkeresést kér. „Vidéken lakom” jelígre a Hegedüs hirlapirodába. 588

INTELLIGENS urilány házvezetőnőnek azonnalra menne, a háztartás minden ágában perfect, ugyisintén a köser háztartásban is esetleg vidékre is elmenne. Megkeresések „Uj otthon” jelígre a Hegedüs hirlapirodába. 713

SUCHE intelligente judische Erzieherin zu meine 4½ und 3 jährige Mädel. Frau Siegmund Deutsch Medias. 710

KERESEK házaspárt, ki az italmérés vezetéséhez ért, kaucióval. Értekezhetni: Grösz, Avram Janču (Kossuth) utca 4. 734

KERESÜNK azonnali belépésre saját szerszámmal rendelkező önálló és segítő faragó munkásokat. Transilvania Butorgyár, Cluj, Dragos Voda 3. 730

TISZTESSÉGES asszony, bármilyen könnyebb állást keres. Takarítást is elvállal. Zsiga Miklós (Lukács György) utca 42. 745

KÖTÖTTARUKBAN jártas, bevezetett helyi ügynök, magas jutalékokra és fixre felvétetik. Cim Hegedüs hirlapirodában.

ÉRETTSÉGIZETT fiatalember azonnali belépésre felvétetik. Terményszakmában és románul tudók előnyben. Danese Jakab terménykereskedő. Victoriei (Kolozsvári) utca 92. 737

IRODAI munkálatokban jártas kisasszony felvétetik azonnalra, Barna és Ritter vaskereskedés, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér 10. 738

RAKTARNOKI, ispán, fatelapkezelő, incassoi, utazói vagy bármilyen ehhez hasonló állást keresek. Nicu Filipescu (Szarvas) sor 17. Herschkovichék. 740

TISZTESSÉGES mindenek, kis családhoz felvétetik. Densusianu (Jókai) utca 23. szám.

KÖNYVELŐ, perfect német, magyar levelező órás vagy egész napi munkát keres. Hoffmann, Caragiale (Nyárta) utca 8. 747

JÓ házból való fiu tanulónak és egy kifutó fiu felvétetik. Lukács & Co. 98

ELLÁTÁS

KITÜNŐ házikoszt kapható, kihordásra is. Bondrayné, Delavrancea (Ritók Zsigmond) utca 12. kapuval szemben. 727

INGATLAN

HAZ T. Cipariu (Hodosy Miklós) utca 2. 3 szoba, fürdő szobával, elköltözés miatt eladó. 721

ADÁS-VÉTEL

PIANINÓT megvételre keres a Hegedüs hirlapiroda. 613

WELLS-től a Láthatatlan embert, megvételre keresem. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 648

II. fiu-liceum összes könyvei, jó állapotban eladók. Keresek III. liceumba használt könyveket. Cim Hegedüs hirlapirodában. 707

VARRÓGÉPET 2-3 hónapra bérbe vennék. Cimet a Hegedüs hirlapirodába kérek. 726

RÉGI fehér horgolt terítőt kisebbet-nagyobbat megvételre keresek. Cim Hegedüs hirlapirodában. 728

GYÖNYÖRÜ, kormosfejű, valódi faj, him farkaskutya kölyök tulajdonosan eladó. Cim a kiadóban.

ELADÓ: jó karban levő férfi télikabát és egy 9-10 éves fiu kabát s cipők. Cim: Moldova (Kálvária) utca 20. földszint jobb. 731

HASZNALT Meidinger kályhát megvételre keresünk. — Ugyanott egy nagy spór és luster eladó. Lukács & Co. 97

BUTELIAS tüvegek eladók. Cim a Hegedüs hirlapirodában.

ELADÓ egy kettős szállóprés. Értelkezni ille Jánosnál, Oltenia (Csengeri) utca 2-a. reggel 8-9-ig

ELADÓ olcsón, új világos hálószoba. Carmen Sylva (Schlauch) tér 4. asztalos műhely. 749

VÖRÖSMARVÁNYKÖVET asztallal keresek megvételre, Stefan Nagy Csokoládégyár, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér 7. 750

Szept. 29	Szept. 30		
	Okt. 1		Okt. 2
Okt. 3		Okt. 5	
	Okt. 6		Okt. 7
Okt. 8		Okt. 9	

Ha a fenti kelettel megjelenő ESTILAP-okat megveszi, akkor nyerni fog az október 12-iki 20.000 leies sorsoláson

ASZÓDI

Sas-palotában Aszódinál

Tűzifa és köszén

szükségletét a legutányosabb árban beszerezheti

„SYLVANIA”

tűzi a- és széntelepnel
Norla (Báthory) utca 26.
Telefon: 708.

TÜNDEKJAJOK

Egyetlen magyar nyelvű kézimunka ujság, mely számtalan változatban tartalmazza a legszebb kézimunkákat. Terítők, függönyök, fehérneműk, diszpárnák, női kötött kabát és férfi pullover, gyermekruhák, gobelin párnák és képek, lámpaernyők, kalotaszegi munkák, richelieu, szmirna, matyóbabá, horgolt sapka, diszágynemű, divatos monogramok, horgolt disz. tarsolyok, ridikulók, keresztöltés, kelim, milieu és stb. szébbnél-szebb dolgokat tartalmaz e havonként megjelenő kézimunka ujság, melyhez mellékelve van minden kézimunkának a nagytája. A művészi kiállítású lap ára mindössze 60.- Lei a

Hegedüs Hirlapirodában

Sok pénzt megtakarít, ha fűszer- és csemege-árut

Andru-cégnél

vásárolja be I. C. Brătianu (Szaniszló) utca 1. 2019-2

Női szabók figyelmébe: Nagy őszi modern albumok kabát és ruha részére kint megérkeztek a Hegedüs Hirlapirodába.

Üzleti könyvet

minden rovat és beosztásul a legjobban

Sonnenfeld-nél vásárolhat.

Sonnenfeld Adolf-nyomda t. l.